

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitlvvm Vlt. Cùm in generali.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

ratione officij seu Vicariatus sui, sed opus esse speciali delegatione seu commissione. Alioquin vero ab alijs casibus seu peccatis Episcopo, aut Sedi Apostolicæ non reseruatis diocesanos omnes Vicarius Generalis absque speciali mandato absoluere potest, & alijs sacerdotibus absoluendi potestatem conferre: cum sit parochorum Superior ordinarius totius diocesis. Et ita ex probabiliore & in praxi recepta sententia tradit Syl. ver. confessor, 1. q. 1. Henr. lib. 6. c. 13. n. 3. in comment. lit. m.

Alij casus sunt, qui quod graues & ardui sint, Vicario commissi non censentur: Quia in generali commissione non veniunt ea, quæ quis verisimiliter in specie non concederet: Vti sunt diocesis visitare, Synodus congregare, ultimas pias voluntates exequi, &c. de quibus Rebussus tit. de forma Vicariatus, n. 100. Sbrozus lib. 2. q. 46. 49. 119. 120.

CAPITVLVM Vlt.

Cùm in generali.

PARAPHRASIS.

Vicarij Generalis potestas non se extendit ad donandum. Quia in generali concessione seu commissione non veniunt ea, quæ quis verisimiliter in specie concessurus non esset. Accedit, quod neque administrator cum libera constitutus, ordinariè loquendo, donationes facere queat. Sed neque beneficia conferre Generali Vicario concessum est, nisi ea potestas ab Episcopo specialiter commissa fuerit.

SUMMARIUM.

1. In generali officio Vicarij spiritualis non continentur potestas donandi, dispensandi, beneficia conferendi, &c. nisi ei specialiter commissum sit.
2. Per commissiōnem autem hanc conferendi beneficia non admittit sibi Episcopus conferendi potestatem, sed concurrit cum Vicario suo.
3. Certi beneficii non dum vacanti collatio, aut respectu certa persona committi non potest Vicario.
4. Potest ei committere Episcopus facultatem accipiendi resignationem beneficii determinati, eaque admissa, denuo eidem committere facultatem conferendi; simul autem & coniunctim non potest.
5. Non prohibetur Episcopus in instituendis aut presentandi ad certum beneficium, cum Capituli sui assensu annectore dignitati, alterius beneficio in perfec- tum.
6. Si alicui iure debitum sit beneficiū in ecclesia, Episcopus mandare potest Vicario, ut in eadem Ecclesia morire aut resignatione vacaturum beneficium Canonicu illi conferatur.
7. Si data sit Vicario ab Episcopo facultas beneficiorum resignationes accipiendi, non ideo etiam destituere seu priuare potest beneficiatos. Nec vice versa data facultate priuandi, etiam resignationes liberas accipere potest; vix nec concessā potestate destituendi, concessa est potestas conferendi, aut vice versa.
8. Canonice electos confirmare, & presertatos instituere potest; non autem ecclesias & alia beneficia unire, diuidere, vel suppressere absque speciali commissione.
9. In generali officio Vicarij non comprehenditur potestas dispensandi in votis, iuramentis, legibus, in quibus concessum est Episcopo dispensare, nisi ipsam ius generali officio Vicarii eam annexari, aut Vicarius sciente & tolerante Episcopo dispensari in casibus frequenter occurrentibus.
10. Episcopus potest Vicario suo committere potestatem dispensandi in casibus fibratione dignitatis sua à Sede Apostolica generaliter commissi.
11. Canam item sibi à Sede Apostolica delegatam eidem suo Vicario subdelegare potest.
12. Si Episcopus Vicario suo generalem fa-

Ecce 2 entia-

cultatem det expediendi omnia quæ potestatis sua sunt, seu plenam omnia expediendi facultatem, excepta beneficiorum collatione, has formulâ censentur reliqua specialia comprehendendi.

15. Si eidem det facultatem plenam & libera ram expediendi omnia, que ipse facere potest, nō comprehendunt urea, quæ speciale delegationem desiderant sufficit ratione, sive num speciale exprimatur, ut per id ad alia extensio fiat.

NO T A N D V M I. Licet Vicarius Generalis cùm ordinaria iurisdictione constitutus sit, non tamen ea præstare potest, quæ vel suæ naturæ, vel ex iuriis dispositiōne speciale commissionem desiderant: Vt sunt donare, dispensationes, aliisque meras gratias facere, beneficia conferre, dimissorias dare, &c. Ratio est: quia officium Vicarij Generalis in subsidium Episcopi institutum est propter quandam necessitatem: ideo ea sine speciali commissione præstare non potest, quæ ad liberalitatem, aut qualitate munq, alienationem spectant.

Quædam autem horum in specie expli cabimus. Primo: In generali officio, seu iurisdictione Vicarij non comprehenditur beneficiorum collatio. Potest tamen conferendi potestas ei specialiter committi. Quod tamen non ita intelligendum est, quasi per hanc commissionem Episcopus sibi adimat conferendi potestatem. Quin potius Episcopus tunc concurrit cum Vicario suo: imo si non constet, vter prius contulerit, præferrenda est collatio Episcopi, tanquam ampliorem potestatem habentis, sicuti simili ratione de Papa dicitur comparatione inferiorum in c. dudum, 14. §. nos igitur, de præb. in 6. Et docent. DD. apud Sbroz. lib. 2. q. 93. 94.

3. Deinde non ita intelligendum est, quasi Episcopus, seu inferior Papæ, Vicario committere possit potestatem conferendi certum beneficium, antequam vacet, sed tantum generalem facultatem conferendi, quæ alioquin ipsi ratione Vicariatus non competet, specialiter concedere, vt docent

DD. in c. constitutus, 11. de concess. prebendæ, Gl. recepta in c. deliberatione, §. prohibemus, ver. cuicunque, de offic. legati, in 6. Rebuffus tit. de Vicarijs Episcoporum, n. 15, vbi generalē regulā tradit: quod Episcopus non possit Vicario generali collationem committere sine respectu certi beneficij, sive respectu certæ personæ: v.g. Tertio conferas beneficium in hac Ecclesia vacaturum, sive per mortem sive per resignationem. Tum quia talibus commissionibus præbetur occasio modis inconcessis aperiendi viam beneficiorum vacaturis, sive, vt clarius dicam, periculum est, ne modis illicitis, videlicet mortis machinatione, aut resignaturi circumuincione, vacatio beneficij procuretur, contra prohibitionem c. 2. de concess. præb. Tum quia per huiusmodi commissions determinatas inducuntur beneficiorum reseruationes, vel expectatiū, quæ odiosæ sunt, & Episcopis non concessæ, secundum Gl. in c. cùm dilectus, 27. ver. quempiam præsentare, de iure patronatus, & videri potest Trident. sess. 24. c. 19. de reform.

Sed limitari debet hæc doctrina primo: Quod Vicario generali conferri possit potestas conferendi beneficia restricta ad certum locum, seu partem diocesis, modò ibi plura beneficia existant, sicuti tradit Rebuffus n. 24. Sbrozius lib. 1. q. 53. n. 5. post Gl. cit. §. prohibemus, ver. cuicunque. Data opera loquor de Vicario generali. Nam alteri neque in specie, nec in genere vacatura beneficia conferendi potestatem Episcopus, aliusve præter Papam ordinarius committere potest, vt colligitur ex cit. §. prohibemus, in Gl. ver. prohibemus, & tradit alia Gl. in c. statutum, 3. ver. id canonice, de præb. in 6. Abb. in c. constitutus, n. 5. de concess. præb. Rebuffus tit. de forma Vicariatus n. 6. & alii plerique apud Sbrozium lib. 1. q. 52. n. 2.

Limitatur secundò: Quod Episcopus committere possit Vicario facultatem accipiendo resignationem beneficij determinati, eaque admissa, eidem committere facultatem conferendi, sicuti tradit Gl. communiter recepta in cit. §. prohibemus, ver. cuicunque. Nam hoc casu Episcopus non committit collationem

nem beneficij vacaturi, sed vacantis. Sed simul ac coniunctim potestatem resignationem accipiendi, ac conferendi beneficij certi, committi non posse, plerique docent, vti videtur est apud Abb. cit. n. 5. Sbrozium cit. q. 52 n. 25.

5 Limitatur tertio: Quod Episcopus non prohibetur ius instituendi, aut praesentandi ad certum beneficium cum Capituli sui a sensu annexate dignitati, alterius beneficio in perpetuum: cum haec sit commissio seu delegatio, sed transfeat in potestatem ordinariam. Atque ita notauit Rebuffus tit. de Vicarijs Episc. n. 27. ex c. 3. de Eccles. ædific.

6 Limitandum videtur quartò: Si alicui iure debitum sit beneficiū in Ecclesia, quia a v.g. canonis sue præbēdam consecutus fuit, quod Episcopus Vicario mandare possit, ut in tali Ecclesia vacaturum beneficiū, cum commodè fieri potest, eidem conferatur. Quia sicuti conditions, quæ de iure insunt, in pactum deduci possunt, iuxta l. 3. ff. de rebus creditis; iteniam quod de iure faciendum est, ut fiat, mandari, seu committi potest. Vide quæ dixi lib. 4. tr. 2. c. 10. n. 2.

Ampliari autem debet tradita doctrina: Quæ de collatione beneficiorū dicta sunt, simili ratione locum habere in præsentatione; cùm & haec liberalis gratia, ac veluti donatio sit. Imò concessa Vicario potestate conferendi beneficia, non ideo censetur concessa facultas præsentandi, nec eligendi. Quia à diuersis non sit illatio, conferre autem & præsentare diuersa sunt, c. cùm in illis, 16. de præb. in 6. & docet Rochus de iure patron. ver. honorificum, n. 25. Garcias p. 7. c. 8. n. 83. Sed neque concessa Vicario facultate beneficia conferendi, resignationes accipere potest, seu absoluta, seu causæ permutationis, vti ex communi Zabar, in Clem. vn. de rerum permittat. Flamin. Parisius de benefic. resign. lib. 7. q. 24. n. 15. Sbrozium lib. 2. q. 71. Multò minus concessa Vicario potestate resignationes accipiendi, beneficia conferre potest, quia conferre plus est, quam resignationes accipere, vti docet Flamin. cit. q. 24. n. 8. 17. Nam Capitulum v. g. sede vacante beneficiorum resignationes accipere, sed nō conferre pot-

est, quæ liberæ collationis sunt ad Episcopum spectantis. Ergo multò minus Vicarius; quandoquidem Capitulum sede vacante maiorem potestatem exercet, quam Vicarius Episcopi possit, absque specialibus ei factis commissionibus. Si tamen commissa sit Vicario potestas resignationes accipiendi causæ permutationis, quod possit etiam conferre; cùm collatio non sit libera, tradit Dominic. c. vlt. hoc tit. in fin. vti docet Flamin. Præterea si data sit Vicario facultas resignationes accipiendi, non tamen potest destituere, seu priuare beneficiarios: cùm id maioris potestatis sit. Sed neque vice versa, data potestate priuandi, resignationes accipere potest: cùm à diuersis non fiat illatio, teste Flamin. n. 19. Quod si Vicario data sit potestas destituendi, non ideo conferre potest: sicuti nec vice versa concessa potestate conferendi, venit potestas destituendi. Tametsi enim haec fermè coniuncta sint in potestate ordinaria, non tamen in delegata seu commissa: cùm haec dependeat à voluntate committentis. Denique si data sit Vicario facultas conferendi omnia beneficia ad collationem Episcopi spectantia, tamen conferre non potest ea, quæ Episcopus confert iure speciali seu deuoluto, vti docet Rebuff. in forma vicariatus n. 98. Flamin. de resign. benefic. lib. 1. q. 24. n. 64.

Veruntamen, cùm Vicarius ratione officij generatim commissi expedire possit ea, quæ iustitiae ac necessitatibus sunt, ideo canonice electos confirmare, & à patronis præsentatos instituere potest, absque speciali commissione, arg. c. ex frequentibus, de inst. & docet Gl. hic ver. non possunt, Ioan. Andr. n. 2. Ancharanus in fine, Bertachinus de Episc. lib. 4. p. 7. q. 16. Sbrozius lib. 2. q. 70. & 111. Garcias cit. c. 8. n. 84. Flamin. lib. 7. q. 24. n. 27. & dixi lib. 4. tr. 2. c. 10. n. 6. quāuis contrarium sentiat Rebuff. in forma vicariatus, n. 126. Sed Ecclesiæ aut beneficia vniare, dividere, aut omnino supprimere, Vicarijs concessum non est, absque delegatione speciali: cùm haec causæ inter arduas numerentur.

Secundò: In generali officio Vicarij spiritu-

Eccc 3 ritua-

ritualis non comprehenditur potestas dispensandi in votis, in iuramentis, in legibus, quibus concessum est Episcopo dispensare. Ita ex communi Rebussus in forma vicarius, n. 44. Gutierrez lib. 1. canon. qq. c. 19. n. 15. Sanchez lib. 2. de matrim. disp. 40. n. 12. Quia dispensatio est species quedam gratiarum, ac remissionis, quae in generali commissione Vicarius non comprehenditur. Accedit quod dispensatio equiparatur restitutio in integrum, quae in generali mandato, aut commissione non continetur, l. illud, 25. §. si talis, ff. de minoribus.

Limitari debet primò: Nisi ipsum ius Vicario generali dispensandi potestatem committat. Ita probabiliter docent non pauci DD. inter quos Gutierrez l. c. Sbrozzi lib. 2. q. 101. Sanchez lib. 3. disp. 7. n. 10. contra Henr. lib. 11. c. 5. n. 5. Garciam p. 7. c. 8. n. 60. Quod Vicarius ex officio suo ob causam iustum dispensare possit circa matrimonij denuntiationes. Quia in Concil. Trident. sess. 24. c. 1. de reform. matrim. talis dispensandi potestas Ordinario committitur: Nomine autem Ordinarij etiam Vicarius intelligi debet, vti ex communi docet Flamin. Parisius de resign. benefic. lib. 3. q. 11. n. 22. Imò etiam nomine Episcopi, aut diocesani: vt in casu Trident. sess. 23. c. 15. de reform. vbi de approbatione Confessariorum, quam à Vicario etiam fieri posse probabiliter docet Suarez tom. 4 disp. 28. sect. 5. Item in casu Trid. sess. 25. c. 3. de reform. vbi agitur de excommunicatione, quae intentari solet ad inuentorum restitutio faciendam, licet dicatur à solis Episcopis promulgandam non esse, tamen eo nomine etiam Vicarium comprehendendi, docent multi apud Sanchez lib. 3. de matrim. disp. 29. num. 16. Garciam p. 5. q. 8. num. 94. Nihilominus verò poterit Episcopus eiusmodi facultatem v. g. dispensandi in renuntiationibus, approbandi Confessarios, sibi ipsi resuare, vti ex communi docent Gutierrez cit. n. 15. Sanchez suprà cit. disp. 7. n. 10. Sbrozzi lib. 2. q. 112. n. 6. Cùm enim Episcopus generalem Vicarium pro voluntate sua instituat, & amoueat; ideo vel amplam, vel restrictam potestatem ei conferre,

aut semel datam extendere, aut restringere non prohibetur, vti ex recepta doctrinaria dicit etiam Piaficius in praxi Episcopali, p. 1. c. 4. n. 12. Garcias p. 5. c. 8. n. 89. Igitur, in Vicarius in matrimonij denuntiationibus dispensare possit, ex mente cuiusque Episcopi & Ecclesiae consuetudine colligi debet.

Limitatur secundò: Nisi Vicarius generalis, sciente & tolerante Episcopo, dispensest in casibus frequenter occurrentibus v. g. circa ieiunia, festa, & similia. Nam vbi dioceses amplæ sunt, & negotia multa, difficile est talia omnia ad Episcopum referri: Idemque sentiendum, si Episcopus absens sit, aut in Ecclesia Cathedrali, vbi frequentior populus est, non resideat. Quamvis enim absentia Episcopi maiorem Vicario potestem non tribuat, per se loquendo, vti notauit Sbrozzi lib. 2. q. 30. n. 16. consuetudo tamen, & antecedentium Vicariorum praxis interdum ostendit, Episcopum contentum esse, ideoque tacite committere tantam potestatem. Imò si Episcopus valde remotus sit, vt consuli & responsum haberi non possit, quodammodo necessaria ac debita est Vicario aliqua dispensandi potestas, arg. c. 3. §. Episcopo, de tempor. ordinat. in 6.

Restant qq. aliquæ, PRIMA: Utrum Episcopus Vicario suo committere possit potestatem dispensandi in casibus sibi à fide Apostolica commissis, aut concessis? Respondeo & dico I. Posse, si generalis commissio seu delegatio à Sede Apostolica, vel Concilio generali facta sit b. Episcopis ratione dignitatis suæ, v. g. dispensandi in omnibus irregularitatibus & suspensionibus ex delicto occulto prouenientibus, excepto casu homicidij voluntarij, sess. 24. Trident. c. 6. de reform. Quia talis potestas per generalem commisionem facta dignitati Episcopali transit in ordinariam: consequenter alteri committi potest.

Dico II. Etsi Episcopus Vicario suo commiserit dispensandi facultatem in casibus Episcopalibus, ea tamen commissione non comprehenduntur casus à Sede Apostolica etiam generaliter delegati Episcopali dignitati, nisi aliquid addatur, ex quo colligi pos-

fit, mentem Episcopi esse committere omnem suam potestatem quatenus delegabilis est. Ita docet Rebussus in forma Vicariatus, n. 46. Idemque sentendum erit de casibus Papalibus, qui per accidens ad Episcopum devoluuntur ob difficultatem adeundi Papam, vti colligitur ex ijs, quæ docet Sanchez lib. 2. disp. 40.

Dico III. Episcopus causam à Sede Apostolica sibi delegatam generali Vicario subdelegare potest. Ita DD. communiter, ex c. 3. de offic. delegati.

Sed limitatur primò: Sinudum ministerium, seu executio, sine causæ cognitione mandata sit, ea subdelegari non potest, c. vlt. 3. c. 3. de offic. delegati.

Secundò: Si personæ delegati industriam specialiter electam esse, vel ex adjunctis, vel ex causa arduitate cognosci possit, cit. c. vlt. 3. is autem. Nihilominus hoc casu articulus aliquis causæ v. g. testium examen, alteri committi potest, vti docet Felinus in c. si pro debilitate, n. 4. de offic. delegati, Sbrozius lib. 2. q. 43. n. 31.

Limitatur tertio: Quod Episcopus, vel alius Sedis Apostolicæ delegatus causas sibi commissas, ordinariè loquendo, subdelegare possit, non item in futurum committendas. Quia non potest aliquis iurisdictionem alteri committere, quam non habet, vti nota Felinus cit. c. vlt. n. 8. Sbrozius cit. q. 3. 4. num. 6.

ALTERA. Si Episcopus Vicario committat generalem potestatem ad omnia expedienda, excepta beneficiorum collatione, vtrum reliqua, quæ speciale delegationem desiderant, expedire possit, v. g. dispensare, absolve te à casibus Episcopali dignitati specie liter commissis. Affirmat Dominus de Geminiano in c. 2. hoc tamen Euerardus loco 9. ab except. ad regulam, & alij apud Couar. 2. resol. c. 5. n. 9. Quia exceptio apposita regule vniuersali, eam confirmat in alijs. Contrarium docet Ancharenus in c. c. 2. ver. quero Episcopus, & alij apud Sbrozium lib. 1. q. 65. num. 13. Quia exceptio rei quæ sub regula non comprehenditur, non debet esse ampliatio, sed

diminutiva; cum itaque secundum juris dispositionem collatio beneficiorum in generali mandato non comprehendatur, ideo exceptio illa non videtur apposita ad comprehensionem reliquorum specialium, sed solum ad significandam diminutionem, adeoque supplet particulam aduersariam, ut sensus sit: Quod Vicarius omnia exercere possit, quæ iure ordinario ad eius officium spectant, sed beneficia conferre non possit. Atque haec sententia magis placet, ea tamen declaratione, quam adhibet Garellas cit. c. 8. n. 79. Si Episcopus omnia, quæ potestatis suæ sunt, Vicario committat, absque beneficiorum collatione, & hac commissionis formula reliqua specialia comprehendendi. Cum enim collatio beneficiorum continetur in regula seu propositione vniuersali, ideo eius exceptio alia eiusdem generis confirmare censemur, sicuti etiam docet Gl. in c. 2. ver. committantur, hoc lib. & tit.

TERTIA. Si Episcopus Vicario generalem facultatem det expediendi omnia, quæ potestatis suæ sunt, siue quæ ipse facere potest, seu plenam & liberam det expediendi omnia facultatem, vtrum comprehensa censeantur ea, quæ speciale delegationem requirunt, ut beneficiorum collatio, dispensatio, &c. Responsio est negativa ex communi DD. sententia apud Couar. 1. resol. c. 6. n. 3. ver. sexto, Sbroz lib. 1. q. 66. n. 5. quæ sumitur ex c. qui ad agendum, 4. de Procurat. in 6. ex quo regulam colligunt DD. Quod specialia non censeantur commissa, aut mandata, nisi exprimantur. Sufficit tamen, si vnum speciale exprimatur, & per id ad alia extensio fiat. Exempli causa: Committimus tibi in spiritualibus Vicario generali facultatem dispensandi, & alia speciale commissionem postulantia; nam ex vi talis commissionis poterit Vicarius alia, quæ vel minora, vel quæ aequalia sunt expressis, non item maiora expedire, secundum doctrinam Baldi communiter receptum in l. aliquando, n. 8. q. 15. ff. de officio Proconsulis, quam explicati in c. sedes, 15. not. 4. de rescript. Vbi tamen annotauit, ante omnia attendendum esse ad intentionem comit-

mittentis: cùm hæ iuris pñsuptiones sint, quibus locus non est, si de contraria veritate conserat.

QVARTA. Quæ Episcopus Vicario suo specialia, seu in generali & ordinaria Vicariatus potestate non comprehensa committit, pertinentia ad iurisdictionem eius ordinariam, an delegata? Interest autem id scire; quia si ad delegatam iurisdictionem spectant, ab eius sententia appellari potest ad Episcopum; Et mortuo, vel deposito Episcopo, non extinguuntur iurisdictione Vicarij, si causa cœpta sit: Secùs autem dicendum, si ordinariæ iu-

risdictionis censeantur. Resp. cum Sbrozio lib. 2. q. 55. Garcia p. 5. c. 8. n. 41. Sanchez lib. 3. disp. 29. n. 8. Si ea quæ specialia sunt vel initio commissionis generalis Vicariatus officio annexantur, vel postea tanquam Vicario Generali, seu intuitu Vicariatus committantur, in ordinariam iurisdictionem transire censemuntur: quia accessorium sequitur naturam principalis. Sin autem Vicario quæ specialia sunt, seorsim & non intuitu, aut sub nomine Vicariatus continentur, pertinebunt ad delegatam.

TITVLVS XXIX. DE OFFICIO ET POTESTATE IVDICIS DELEGATI.

Vm superioribus Titulis dictum sit de Ecclesiæ Ministris, qui principaliter ad diuina tractanda instituuntur, sequitur, vt de ijs agatur, qui ad causas externas iudiciales destinati sunt: Et primò de Iudice delegato, seu extraordinario, postea de ordinario: è quod delegatus à Principe maior, ac dignior sit alijs ordinarijs iudicibus, quibus in causa sibi delegata impetrare potest, c. sanè 11. hoc tit. Videri potest Franc. Coscius.

Pro Tituli autem huius declaratione duo queri possunt: I. Quomodo differant officium, & potestas. Alterum Quis sit Iudex delegatus. Ad 1. resp. Sub hoc tit. traduci, quidnam Iudex delegatus præstare obligatus sit, & quidnam præstare possit. Nam alia sunt quæ possumus, alia vero quæ etiam facere debemus. Hæc officij dicuntur, illa potestatis. Hanc interpretationem innuit Abbas in rubr. & traditur à Bartol. Cartagena ead. rubr. obser. 2. Aliam afferat Felinus in rubrica ex Ioan. Andrea; Quod officiū significet ipsum actum secundum seu exercitum;

potestas autem sit in habitu, seu in acto primo.

Ad alterum resp. Delegare significat, alterum in locum suum sufficere. videl. Vt si Titius, qui meus debitor est, debitorem suum Caium substituat, vt pro ipso mihi soluat, dicitur is debitor delegatus à Titio, l. Si Titius, 33. ff. de nouationibus. Itaque Iudex delegatus (qui extraordinarius appellatur c. de cætero, de transactionibus) est, cui causa judicialis concessa est, alterius vice, & auctoritate cognoscenda, ita vt iurisdictionem habeat derivatam à committenti iurisdictione. Ita fermè definit Hostiensis hic, & sumitur ex l. 1. §. Qui mandatam, ff. de officio eius, cui mandata est iurisdictio. Atque in eo differt à Iudice ordinario, quod is propriam iurisdictionem habere cœnatur, id est que suo iure causas cognoscere, ac definire possit. l. more, 5. iun. Gl. ver. suo iure, ff. de iurisdict. Iudex autem delegatus non suo iure, sed alieno virtutur, cit. §. Qui mandatam. Solùm mouet difficultatem, quod Vicarius Generalis seu Officialis Episcopi iurisdictionem ordinariam habere dicatur, & tamen pro-